

KÄRKÖLÄ ; NUMMI-PUSULA

Muistio tarkastusmatkasta Kärkölän ja Pusulan kirkkoihin 15.5.2009.

Kärkölän kyläkirkko. Kuva Ulla Setälä / MV

Pusulan kirkko. Kuva Olli Cavén / MV

Matka tehtiin vastaavan työnjohtajan Toivo Ahosen pyynnöstä. Hän oli myös paikalla molemmissa kohteissa.

Ahonen on laatinut Kärkölen kirkosta urakkatarjouspyynnön, jota tarkennetaan katselmuksen yhteydessä sopimallamme tavalla, sekä tämän muistion lisäyksin. Ahonen yrittää löytää myös seurakunnan arkistoista tietoja aikaisemmista korjauksista, käytetyistä materialista, pintakäsittelyaineista ja tekijöistä. Samoin Pusulan seurakunnan talouspäällikkö Outi Virtanen pyrkii selvittämään kohteiden aikaisempaa korjaushistoriaa.

Toivo Ahonen on huomioinut urakkatarjouspyynnössä kaikki keskeiset asiat, mutta katselmuksen aikana tuli selväksi, että edelliset korjaukset on tehty osittain huolimattomasti ja vaurioituneita rakenteita ja seinäosuuksia avattaessa esiin tulee mitä suurimmalla todennäköisyydellä yllätyksiä. Esimerkiksi sisäänkäynnin viereinen seinä on korjattu niin, että vain sisäpuolelle on jätetty ohut, ehjä vanha hirsikuori. Takana voi olla mitä tahansa. Samoin osa myöhemmin asennetuista följäreistä on asennettu ilman laskeutumista sallivia aluslevyjä ja följärit kantavat alapäistään. Tämä voi pahimmillaan aiheuttaa sen, että hirsirunko jää ikään kuin ilmaan roikkumaan, eivätkä varaukset kannaa hirsii niin kun konstruktio vaatii. Följäreita on lyhennettävä alapäistä, aivan samoin kun osa kantavista ikkuna ja ovikaroista.

Tästä syystä on hyvä, että tarjouspyynnössä pyydetään myös yksikköhinnat mahdollisille lisätöille.

Kärkölä kirkko on satunnaiskäytössä, joten sen säännöllisistä huoltotöistä osa jää vuosittain luonnollisesti huomioimatta.

Urakkatarjouspyyntö painottuu lähinnä kirkon ulkoseinien ulkovuorauksen ja takana olevan hirsirungon lahovaurioiden korjaamiseen, ikkunapokien kunnostamiseen ja maalaamiseen.

Alle on listattu keskeisiä toimenpiteitä, jotka seurakunnan tulisi huomioida edellä mainittujen korjausten lisäksi.

Kirkon kivijalan ympärillä on sisänurkkien kohdilla suoritettava maanpinnan kallistukset, koska valumavedet kulkeutuvat kirkon alle. Vedet ovat jo syövyttäneet ja kuluttaneet maanpintaa niin paljon, että osa sokkelikivistä ja betonoidusta sokkelista on ikään kuin ilmassa. Muotoilun apuna voidaan käyttää Bentoniittimattoa jonka päälle muotoillaan savipatja.

Seinät ovat punamultatyypisellä maalilla maalatut (sävy tummuu kostutettaessa). Urakassa on määriteltävä myös maalilaatu. Punaisen maalin alla on ollut aikaisemmin ehkä keltamulta? (Vauriokohdissa näkyy keltaokra pinta).

Nurkkalaudat on maalattu öljymaalilla (paikoittain rypistynyt, hauras pinta). Määriteltävä maalilaatu.

Tuiskulumi pääsee satamaan osittain sisälle tapuliin irtonaisten räystääsalueiden maalattujen segmenttilevyjen raoista.

Kellotasanteelle johtavista portaista puuttuu askelmia 2-3 tasojen välillä.

Tapulista löytyi Uulan pellavaöljymaalia sekä bitumiliuosta. Kellotornin sisäseinissä oli lukuisia viestejä sitä aiempina vuosina maalanneilta ja tervanneilta henkilöiltä (1931, 1952, 1954, 1967, 1986, 2002).

Seurakunta tekee suunnitelmat toimenpiteistä ja lähettää ne lausunolle Museovirastoon.

Museovirasto antaa tarvittaessa asiantuntija-apua seurakunnalle.

Karkkilan kirkko

Samalla matkalla käytiin katsomassa Karkkilan juurimaalattua kirkkoa. Maalauksessa on käytetty Teknoksen maaliuutuutta. Otimme kuvia ja maalinäytteitä, joiden perusteella voidaan seurata pinnan ikääntymistä, haalistumista ja kestävyyttä. Värisävy poikkesi aiemmasta punamullasta, joskin katon vihreänharmaa massa tasoitti seinäpinnan hiukan liian räikeän sävyn kokonaisvaikutelmaa.

30.6.2009

Olli Cavén
Rakennuskonservaattori
Museovirasto / restaurointiyksikkö

Ulla Setälä
Rakennuskonservaattori
Museovirasto / restaurointiyksikkö